

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål nr. B stillet af Folketingets Miljøudvalg efter ønske fra Per Clausen (EL).

Spørgsmål B

Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer hun vil tage for at fjerne de massive gener, som naboer til minkfarme udsættes for?

Svar

Tak til udvalget – og tak til Per Clausen – for at sætte fokus på problemerne med nabogener fra minkfarme ved at tage initiativ til dette samråd.

Baggrund for samrådet

I foråret henvendte en række naboer sig til mig med en overbevisende dokumentation for, at naboer kan være meget generet af nærliggende minkfarme pga. flue- eller lugtgener. Det er en sag, jeg tager meget alvorligt, for vi skal alle kunne være her – såvel naboer som landmænd.

Siden henvendelsen har Miljøstyrelsen i samarbejde med naboer, erhvervet og eksperter analyseret problemerne og mulige initiativer. Holdningerne er selvfølgelig forskellige, men jeg vil rose alle involverede for deres konstruktive tilgang. Udgangspunktet fra både naboer og erhvervet har været, at der både skal være plads til minkproduktionen, og at produktionen ikke må medføre væsentlige gener for naboerne.

Dette er et godt udgangspunkt for at finde fælles løsninger.

Situationen generelt

Det generelle billede i forhold til nabogener fra husdyrproduktionen er, at der nok mange steder findes husdyrbrug med kvæg, svin og mink, der giver anledning til gener. Husdyrbrugene blev måske etableret tæt på små landsbyer eller naboer for mange år siden, før man for alvor bekymrede sig om nabogener på landet.

Den generelle retsbeskyttelse for at imødegå nabogener er, at renoveringer og udvidelser af husdyrbrug kræver en tilladelse eller godkendelse, og at man kun kan få dette, hvis der sikres et tilstrækkeligt afstandskrav. Strukturudviklingen i retning af nye, moderne husdyrbrug vil derved sikre, at husdyrproduktionen langsomt udfases på husdyrbrug, der ligger for tæt på naboerne, og at udvidelserne og investeringerne foregår i tilstrækkelig afstand fra naboerne.

De nødvendige afstandskrav blev skærpet markant i forbindelse med husdyrgodkendelsesloven i 2007, og det generelle billede er, at vi langsomt men sikkert er ved at få løst vores problemer med nabogener fra husdyrproduktionen.

Men hvad er så problemet med mink?

Det, der adskiller minkfarme fra andre husdyrbrug i forhold til gener for naboerne, er dels et større problem med fluer og dels manglende viden i forhold til, hvor store lugtgener der reelt er fra produktionen. Sidstnævnte betyder nemlig, at den skærpelse af afstandskravene, som blev gennemført i 2007, ikke er blevet udmøntet på minkfarmene. Ved en renovering eller udvidelse skal minkfarmen derfor blot stadig overholde de afstandskrav, som har været fastsat siden 1986.

Det er et problem. Og det bringer mig frem til, hvilke initiativer, jeg nu vil tage i forhold til at forbedre forholdene for naboer til minkfarme.

Afstandskrav

Jeg mener, der er gode muligheder for effektivt at begrænse nabogenerne samtidigt med at erhvervet kan udvikles. De generamte naboer har selv foreslået en række konkrete initiativer, hvoraf nogle vurderes som særdeles anvendelige.

I første omgang mener jeg, at vi skal have evalueret de krav, som stilles til minkfarme som

renoveres eller udvides. Det skal ikke længere være tilstrækkeligt, at afstandskravene fra 1986 blot overholdes. Det er ikke rimeligt, når andre husdyrbrug af tilsvarende størrelse skal overholde en mindsteafstand til naboer og områder med bebyggelse, som beregnes konkret for den enkelte ejendom på et opdateret fagligt grundlag.

Vi har endnu ikke det faglige grundlag i form af pålidelige lugtmålinger for, at jeg i dag præcist kan sige, hvilke afstande, der er nødvendige mellem minkfarme og naboerne. Men jeg kan sige på baggrund af en dialog mellem erhvervet og Miljøstyrelsen, at det er min klare forventning, at der i løbet af 1-2 år kan tilvejebringes et sådan fagligt grundlag.

Tilvejebringes dette grundlag kan tilladelsen eller godkendelsen af minkfarme fremadrettet følge de samme retningslinjer som andre husdyrbrug.

Med andre ord bliver grænsen for, hvor mange lugtgener en nabo må udsættes for, ens, uanset om det er et husdyrbrug med svin, kvæg eller mink.

Jeg er også indstillet på at finde en løsning i perioden frem til, at der foreligger et fagligt grundlag, der så godt som muligt sikre mod uhensigtsmæssige udvidelser i denne periode. Dette kunne f.eks. være baseret på de foreløbige resultater af de pilotprojekter, erhvervet har gennemført i forhold til at foretage lugtmålinger fra minkfarme.

Ændringer i bekendtgørelse/ vejledning

Ud over en ændring af afstandskravene er der brug for at sikre en bedre gødningshåndtering på minkfarmene.

Mange problemer med fluegener skyldes formodentlig manglende fokus på renholdelse og korrekt opbevaring af gødningen. Da selv små mængder gødningsrester kan give anledning til mange fluer, vil manglende fokus på rengøring kunne medføre en stor fremkomst af fluer.

Jeg er derfor indstillet på at skærpe pelsdyrbekendtgørelsen på en række punkter. Det er for tidligt nu at give en fyldestgørende liste af initiativer, da disse skal videreudvikles i dialog med alle interessenter. Men for at give et indtryk af omfanget og typen af initiativer, vil jeg alligevel nævne et par konkrete initiativer, der vil blive arbejdet videre med.

Der kan f.eks. fastsættes krav om ugentlig rensning af gyllerenderne og krav om, at hvis strøelsen under burene, som også indeholder gødningsrester, anvendes som flydelag på gyllebeholderen, skal det straks indarbejdes i gyllen for at undgå en opformering af fluer. Der kan også ses på muligheden for at fastsætte regler til tagfladerne, så risikoen for at regnvand kommer i kontakt med gødningen mindskes.

Der skal naturligvis udarbejdes et tilhørende vejledningsmateriale, så det bliver klart for

minkavlere og kommunerne, hvordan regler bedst efterleves.

Bedre håndhævelse

Jeg vurderer også, at der er behov for at give kommunerne nogle konkrete nye muligheder i forbindelse med håndhævelse af gældende regler. Der kan stadig forekomme problemer med overholdelsen af de gældende regler om f.eks. overdækning af husdyrgødningen (både den i gyllebeholderen og den faste gødning). Både Miljøstyrelsen, erhvervet og naboerne er enige om, at der bør tages fat på mulige forbedringer af håndhævelsesmulighederne.

I forhold til at håndhæve miljøreglerne på minkfarme, vil jeg derfor også kvittere for, at erhvervet har taget fat i problemet denne sommer. Dansk Pelsdyravlerforening har oplyst, at miljøforhold nu indgår i erhvervets egen tilsynskampagne ”Tjek på farmen”. Kampagnen har tidligere været målrettet dyrevelfærd, men er nu blevet udvidet til også at omfatte miljøforhold. Minkfarme, der ikke viser evne eller vilje til at efterleve reglerne, bliver ekskluderet af foreningen, hvilket bl.a. har betydelige økonomiske konsekvenser.

Miljøministeriet vil følge op på erhvervets indsats ved at præcisere i vejledningen, hvilke konkrete initiativer kommunen kan kræve gennemført, såfremt en minkfarm gentagne gange ikke kan finde ud af overholde gældende regler. Det kan f.eks. være krav om anvendelse af containere til at opbevare gødningen i ved

gentagne problemer med overdækning af fast gødning eller krav om ekstern bistand til rensning og rengøring. Det optimale ville desuden være, hvis kommunens håndhævelse og erhvervets egne tilsyn i større omfang koordineres.

Som et sidste punkt i rækken af initiativer vil jeg nævne, at der på visse områder har vist sig at være manglende viden, og der er retningslinjer, som mangler at blive opdateret. Jeg er derfor indstillet på at iværksætte undersøgelser og opdatering af vejledningsmateriale.

Min forventning er, at vi med disse initiativer får sat afgørende ind i forhold til at løse de problemer, naboer til minkfarme kan opleve. Jeg mener ikke, at dette samråd er det rette forum for en meget teknisk diskussion af de nævnte initiativer. Arbejdet med en videreudvikling af initiativerne vil Miljøstyrelsen tage hånd om.

Det, vi derimod med fordel kunne diskutere i dag, er rammen for evt. initiativer.

Jeg mener udgangspunktet må være, at evt. initiativer i størst muligt omfang skal være afstemt med interessenterne og inddrage deres viden og forslag til initiativer. Det er vigtigt, at initiativer har en sikker effekt. Endelig skal initiativerne være proportionale med anden regulering og ikke unødigt vækst- og beskæftigelsesdæmpende i forhold til erhvervet.

Det er min hensigt, at initiativerne i forhold til pelsdyrbekendtgørelsen og vejledningen kan være på plads i løbet af primo 2014, mens en afklaring af nye afstandskrav som nævnt tager længere tid pga. fremskaffelsen af de tekniske grundlag. Indtil da vil jeg tage initiativ til at etablere en foreløbig ordning på baggrund af de foretagne pilotmålinger af lugtgener.

Til brug for den videre proces, og som opfølgning på dette samråd, vil jeg oversende den redegørelse til Miljøudvalget, som Miljøstyrelsen har udarbejdet i samarbejde med interessenterne og som er baggrund for de eksempler på initiativer, jeg har nævnt i dag.